

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

SALİH ŞAHİN BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2013/7040)

Karar Tarihi: 11/12/2014

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Serruh KALELİ
Üyeler : Hicabi DURSUN
Erdal TERCAN
Zühtü ARSLAN
Hasan Tahsin GÖKCAN
Raportör : Muharrem İlhan KOÇ
Başvurucu : Salih ŞAHİN
Vekili : Av. Murat SADAK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurucu, gözaltı ve tutukluluk sürecinde kanuni sürelerin aşıldığını ve tutukluluk süresinin makul olmadığını belirterek Anayasa'nın 19. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 5/9/2013 tarihinde İstanbul 15. Asliye Hukuk Mahkemesi aracılığıyla yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde Komisyona sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm Üçüncü Komisyonu 16/12/2013 tarihinde kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına, dosyanın Bölüme gönderilmesine karar vermiştir.

4. Bölüm tarafından 7/1/2014 tarihinde kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvuru konusu olay ve olgular 8/1/2014 tarihinde Adalet Bakanlığına bildirilmiştir. Adalet Bakanlığı, görüşünü 7/3/2014 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunmuştur.

6. Adalet Bakanlığı tarafından Anayasa Mahkemesine sunulan görüş başvurucuya 17/3/2014 tarihinde bildirilmiştir. Başvurucu görüşe karşı beyanlarını onbeş günlük süreden sonra 3/4/2013 tarihinde sunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

7. Başvuru formu ve ekleri ile Adalet Bakanlığının görüşünde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen 2007/2250 sayılı soruşturma kapsamında 30/8/2007 tarihinde gözaltına alınmış ve Küçükçekmece 3. Sulh Ceza Mahkemesinin 3/9/2007 tarih ve Sorgu No:2007/437 sayılı kararıyla silahlı suç örgütüne üye olma ve nitelikli yağma suçlarından tutuklanmıştır.

9. Başvurucu ve diğer 10 sanık hakkında silahlı suç örgütü kapsamında birden fazla nitelikli yağma, hırsızlık, ruhsatsız ateşli silah bulundurma, resmi belgede sahtecilik suçlarının işlendiği iddiasıyla İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesinin E.2008/9 sayılı dosyasında kamu davası açılmıştır. Yargılamada 12 kişi müşteki veya katılan sıfatıyla yer almaktadır.

10. İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi 23/7/2013 tarihli duruşmada tutukluluk halinin devamına karar vermiş, bu karara yapılan itiraz İstanbul 10. Ağır Ceza Mahkemesinin 1/8/2013 tarih ve 2013/385 Değişik İş sayılı kararıyla reddedilmiştir. Bu karar 4/9/2013 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

11. Başvurucu 5/9/2013 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

12. İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi 19/11/2013 tarih ve E.2008/9, K.2013/179 sayılı kararıyla suç örgütüne üye olma ve nitelikli yağma suçlarından başvurucuyu toplam 31 yıl 15 gün hapis cezasına mahkum etmiş ve hükümlerle birlikte tutukluluğun devamına karar vermiştir. Dava temyiz aşamasındadır.

13. Öte yandan, başvurucu hakkında Bakırköy 2. Ağır Ceza Mahkemesinin E.2006/104 ve K.2007/79 sayılı kararıyla verilen 2 yıl 1 ay hapis cezası 21/1/2009-17/5/2009 tarihleri arasında, Bakırköy 1. Ağır Ceza Mahkemesinin E.1999/311 ve K.2001/57 sayılı kararıyla verilen (657 gün) hapis cezası 17/5/2009 ve 5/3/2011 tarihleri arasında infaz edilmiştir.

B. İlgili Hukuk

14. 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 149. ve 220. maddeleri.

15. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 102. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

“Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde, tutukluluk süresi en çok iki yıldır. Bu süre, zorunlu hallerde, gerekçesi gösterilerek uzatılabilir; uzatma süresi toplam üç yılı geçemez.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

16. Mahkemenin 11/12/2014 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvurucunun 5/9/2013 tarih ve 2013/7040 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

17. Başvurucu, 30/8/2007 tarihinde gözaltına alındığını, beş günlük gözaltı sonrasında 3/9/2007 tarihinde tutuklandığını, kanuni gözaltı ve tutukluluk süresinin aşıldığını ve tutukluluk süresinin makul olmadığını belirterek Anayasa'nın 19. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür, serbest bırakılmasına ve tazminata karar verilmesini talep etmiştir.

B. Değerlendirme

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

a. Gözaltı Süresinin Aşıldığı İddiası

18. Başvurucu 30/8/2007-3/9/2007 tarihleri arasında isnat edilen suçlamalar nedeniyle kanunun öngördüğü azami süreyi aşacak şekilde gözaltında tutulduğunu belirterek Anayasa'nın 19. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

19. Adalet Bakanlığı, başvurucunun gözaltı sürecinin, Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru imkânının başladığı 23/9/2012 tarihinden önceye ait olduğunu belirtmiştir.

20. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un geçici 1. maddesinin (8) numaralı fıkrası şöyledir:

“Mahkeme, 23/9/2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılacak bireysel başvuruları inceler.”

21. Bu hüküm gereğince Anayasa Mahkemesi, 23/9/2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılacak bireysel başvuruları inceler. Dolayısıyla Mahkeme'nin zaman bakımından yetkisi ancak bu tarihten sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılan bireysel başvurularla sınırlıdır. Kamu düzenine ilişkin bu düzenleme karşısında, anılan tarihten önce kesinleşmiş nihai işlem ve kararları da içerecek şekilde yetki kapsamının genişletilmesi mümkün değildir (B. No: 2012/832, 12/2/2013, § 14).

22. Somut olayda başvurucu, isnat edilen suçlar kapsamında 30/8/2007 tarihinde gözaltına alınmış ve 3/9/2007 tarihinde tutuklanmıştır. Başvurucunun tutuklulukla ilgili şikayetten ayrı olarak ileri sürdüğü ihlal iddiasının dayanağı olan gözaltı süreci 3/9/2007 tarihinde tutuklama kararıyla sona ermiştir.

23. Açıklanan nedenlerle, başvurucunun Kanunda öngörülen azami gözaltı süresinin aşıldığı şikâyetinin Anayasa Mahkemesinin yetkisinin başlamasından önce gerçekleştiği ve sona erdiği anlaşıldığından, başvurunun bu kısmının *“zaman bakımından yetkisizlik”* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Kanuni Tutukluluk Süresinin Aşıldığı İddiası

24. Anayasa'nın 19. maddesinde kişi hürriyeti ve güvenliği güvence altına alınmış olup, maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen haller dışında kimsenin hürriyetinden yoksun bırakılmayacağı kuralı yer almaktadır.

25. Buna göre, hürriyetten yoksun bırakılma ancak Anayasa'nın 19. maddesi kapsamında belirlenen durumlardan birinin varlığı halinde söz konusu olabilir. Kişilerin hürriyetinin kısıtlanabileceği durumlar sınırlı olarak sayılmıştır. Bu çerçevede Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasına göre suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler ancak kaçmalarını, delillerin yok edilmesini ve değiştirilmesini önlemek maksadıyla hâkim

kararıyla tutuklanabilir. Tutuklamanın kanunda öngörülen şekil ve şartlara uygun olması gerekir.

26. Kişi hürriyetine ilişkin sınırlamaların, kanunda belirtilen esas ve usule uygunluğunu sağlama yükümlülüğü ilke olarak idari organlara ve derece mahkemelerine aittir. İdare organları ve mahkemeler esas ve usule ilişkin hukuk kurallarına uymakla yükümlüdürler. Anayasa'nın 19. maddesinin amacı kişileri keyfi bir şekilde hürriyetten yoksun bırakılmaya karşı korumak olup, maddede öngörülen istisnai hâllerde kişi hürriyetine getirilecek sınırlamaların maddenin amacına uygun olması gerekir. Bu nedenle Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan hürriyetten yoksun bırakmanın şekil ve şartlarının kanunda gösterilmesi kuralı gereğince, başvuruçunun tutukluluk durumunun "*kanuni*" dayanağının bulunup bulunmadığının, kanunun hürriyetten yoksun kılmaya izin verdiği hâllerde ise, kanunun hukuk devleti ilkesi gereği, keyfiliği önlemek için, uygulanmasında yeterli ölçüde erişilebilir, kesin ve öngörülebilir olup olmadığının Anayasa Mahkemesince incelenmesi gerekir (B. No: 2012/1094, 7/3/2014, § 38).

27. Tutukluluğa ilişkin düzenlemeler, 5271 sayılı Kanun'un 100. ve devamı maddelerinde yer almaktadır. 5271 sayılı Kanun'un 102. maddesinin (2) numaralı fıkrasında, ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde tutukluluk süresinin en çok iki yıl olduğu ve bu sürenin zorunlu hallerde gerekçesi gösterilerek uzatılabileceği, ancak uzatma süresinin toplam üç yılı geçemeyeceği belirtilmiştir. Buna göre uzatma süreleri dâhil toplam tutukluluk süresinin azami beş yıl olabileceği anlaşılmaktadır (B. No: 2012/1094, 7/3/2014, § 40).

28. Tutukluluğa ilişkin sürenin tespitinde ilk derece mahkemesi önündeki yargılamada tutuklu geçirilen sürenin dikkate alınması gerekir. Kişi yargılandığı davada ilk derece mahkemesi kararıyla mahkûm edilmişse, artık durumu "*suç isnadına bağlı olarak tutuklu olma*" kapsamında çıkmakta ve tutukluluk ilk derece mahkemesince verilen hükme bağlı olarak tutma haline dönüşmektedir (B. No: 2012/726, 2/7/2013, § 33).

29. Somut olayda 30/8/2007 tarihinde gözü altına alınan başvuruçunun tutuklu devam eden yargılamada İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesinin 19/11/2013 tarihli kararıyla hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Bu tutukluluk hali devam ettiği sırada başvuruçunun hakkında Bakırköy 2. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 2 yıl 1 ay hapis cezası 21/1/2009-17/5/2009 tarihleri arasında, Bakırköy 1. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 657 gün hapis cezası 17/5/2009-5/3/2011 tarihleri arasında infaz edilmiştir (§ 12).

30. Başvuruçunun tutuklu kaldığı dönem içinde başka yargılamalar kapsamında verilen ve infaz edilen cezalar düşünüldüğünde, başvuruçunun tutukluluk nedeniyle özgürlüğünden yoksun kaldığı süre yaklaşık 4 yıl 1 ay olup, bu süre Kanunda öngörülen azami tutukluluk süresini aşmamaktadır.

31. Açıklanan nedenlerle, Kanunda öngörülen azami tutukluluk süresinin aşılmadığı ve bu nedenle kişi hürriyeti ve güvenliğinin ihlal edilmediği açık olduğundan, başvuruçunun diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin "*açıkça dayanaktan yoksun olması*" nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

c. Tutukluluğun Makul Süreyi Aştığı İddiası

32. Başvuruçunun iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olmadığı, ayrıca başka bir kabul edilemezlik nedeni de bulunmadığından başvuruçunun bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

33. Başvurucu tutukluluğun makul süreyi aştığından şikâyet etmiştir.

34. Adalet Bakanlığı başvurunun bu kısmına ilişkin görüş sunulmasına gerek görülmediğini bildirmiştir.

35. Anayasa'nın 19. maddesinin yedinci fıkrası şöyledir:

“Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.”

36. Anayasa'nın 19. maddesinin yedinci fıkrasında bir ceza soruşturması kapsamında tutuklanan kişilerin, yargılamanın makul sürede bitirilmesini ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme haklarına sahip olduğu güvence altına alınmıştır (B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 60).

37. Tutukluluk süresinin makul olup olmadığı konusunun, genel bir ilke çerçevesinde değerlendirilmesi mümkün değildir. Bir sanığın tutuklu olarak bulundurulduğu sürenin makul olup olmadığı, her davanın kendi özelliklerine göre değerlendirilmelidir. Tutukluluğun devamı ancak masumiyet karinesine rağmen Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkından daha ağır basan somut bir kamu yararının mevcut olması durumunda haklı bulunabilir (B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 61).

38. Bir davada tutukluluğun belli bir süreyi aşmamasını sağlamak, öncelikle derece mahkemelerinin görevidir. Bu amaçla, yukarıda belirtilen kamu yararı gereğini etkileyen tüm olayların derece mahkemeleri tarafından incelenmesi ve serbest bırakılma taleplerine ilişkin kararlarında bu olgu ve olayların ortaya konulması gerekir (B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 62).

39. Tutuklama tedbirine kişilerin suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunmasının yanı sıra bu kişilerin kaçmalarını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek amacıyla başvurulabilir. Başlangıçtaki bu tutuklama nedenleri belli bir süreye kadar tutukluluğun devamı için yeterli görülebilirse de bu süre geçtikten sonra, uzatmaya ilişkin kararlarda tutuklama nedenlerinin hâlâ devam ettiğinin gerekçeleriyle birlikte gösterilmesi gerekir. Bu gerekçeler “*ilgili*” ve “*yeterli*” görüldüğü takdirde, yargılama sürecinin özenli yürütülüp yürütülmediği de incelenmelidir. Davanın karmaşıklığı, organize suçlara dair olup olmadığı veya sanık sayısı gibi faktörler sürecin işleyişinde gösterilen özenin değerlendirilmesinde dikkate alınır. Tüm bu unsurların birlikte değerlendirilmesiyle sürenin makul olup olmadığı konusunda bir sonuca ulaşılabilir (B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 63).

40. Dolayısıyla Anayasa'nın 19. maddesinin yedinci fıkrasının ihlal edilip edilmediğinin değerlendirmesinde esas olarak, serbest bırakılma taleplerine ilişkin kararların gerekçelerine bakılmalı ve tutuklu bulunan kişiler tarafından yapılan tutukluluğa itiraz başvurularında sunulan belgeler çerçevesinde kararların yeterince gerekçelendirilmiş olup olmadığı göz önüne alınmalıdır.

41. Öte yandan hukuka uygun olarak tutuklanan bir kişinin, suç işlediği yönünde kuvvetli belirti ve tutuklama nedeninin varlığı devam ettiği sürece ilke olarak belli bir süreye kadar tutulmasının makul kabul edilmesi gerekir.

42. Makul sürenin hesaplanmasında sürenin başlangıcı, başvuru ilki kez yakalanıp gözaltına alındığı durumlarda bu tarih, doğrudan tutuklandığı durumlarda ise tutuklama tarihidir. Sürenin sonu ise kural olarak kişinin serbest bırakıldığı ya da ilk derece mahkemesince hüküm verildiği tarihtir.

43. Dava dosyasının incelenmesinde 11/1/2008 tarihinde yapılan tensiple başvuru ilki da aralarında bulunduğu tutuklu sanıkların “*üzerlerine atılı suçların yasal yaptırımı, kuvvetli suç şüphesini gösterir bulgular ve kaçma şüphelerine göre tutukluluk hallerinin devamına*” karar verilmiştir.

44. İlk derece mahkemesince bu tarihten sonra yapılan duruşmalarda başvuru ilki tutukluluk halinin devamına karar verilmiş ve yapılan itirazlar reddedilmiştir. Başvuru öncesi tutukluluk halinin devamına karar verilen 23/7/2013 tarihli duruşmada, *isnat olunan suçların mahiyetine, yasada gösterilen olası cezaların sınırlarına sanıklara isnat edilen suçların 5271 sayılı CMK.'nun 100/3. maddesinde gösterilen katalog suçlardan olmasına, soruşturma aşamasında ele geçirilen ve düzenlenen iddianamede gösterilen İddia, bir kısım sanık ikrarları, tüm dosya kapsamındaki, yakalama ve muhafaza altına alma tutanağı, olay, arama yakalama ve el koyma tutanağı, ekspertiz raporu ve tüm dosya kapsamındaki deliller değerlendirildiğinde, mevcut olan bu delillerin sanıklar hakkında kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren bu olgu olarak kabul edilerek, bu durumun **kuvvetli suç şüphesinin varlığının bu açıdan halen devam ediyor olmasına**, gerek Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına ve gerekse 6352 sayılı Yasanın 96 ve devamı maddeleri ile değişik 5271 sayılı CMK.'nun 100 ve devamı maddeleri hükümlerine göre tutuklulukta geçen makul süreyi aşan bir durumun bulunmamasına, **sanıkların serbest kalması halinde kaçma şüphesinin sanıkların üzerlerine atılı suçların ağırlığına göre karine olarak kabul edilmesinde zorunluluk bulunmasına**, tutuklamaya alternatif koruma tedbirlerinin bu aşamada sanıklar açısından yetersiz kalacağı ve T.C. Anayasasının 19. maddesinde ifade olunan 'ölçülülük' ilkesi uyarınca sanıklar hakkında daha hafif koruma önlemi olan adli kontrol tedbiri uygulanmasının dava konusu açısından yetersiz kalacağı anlaşıldığından..” gerekçesi yer almaktadır. Bu tarihten önceki 23/5/2013, 21/3/2013, 25/12/2012, 16/10/2012 tarihli duruşmalarda da aynı gerekçeyle tutukluluk halinin devamına karar verilmiştir.*

45. Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hâllerde tutulabilirler. Bu şartların tutukluluk süresince devam ediyor olması, tutukluluğun devamının hukuka uygunluğu ve meşruiyeti bakımından olmazsa olmaz bir koşul olmakla birlikte bu durumun devam edip etmediğinin ilgili ve yeterli gerekçelerle ortaya konulması ve yürütülen işlemlerde gerekli özenin gösterilmesi gerekir (B. No: 2012/152, 20/2/2014, § 73).

46. İlk derece mahkemesi tutukluluğunun devamına ilişkin kararların gerekçelerinde, başvuru ilki üzerine atılı suçların niteliğine, kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren delillere, atılı suç için yasada öngörülen hürriyeti bağlayıcı cezaların miktarına ve kaçma şüphesi ile adli kontrol tedbiri uygulanmasının yetersiz kalacağı hususlarına değinmiştir. Başvuru konusu tutukluluk kapsamında başvuru ilki özgürlüğünden yoksun kaldığı süre yaklaşık 4 yıl 1 aydır.

47. Tutukluluğun devamına ilişkin kararların gerekçeleri incelendiğinde, bu gerekçelerin özgürlükten yoksun bırakmanın hukuka uygunluğu ve meşruluğunu haklı gösterecek içerikte olmadığı ve aynı hususların tekrarı niteliğinde olduğu görülmektedir. Somut olaydaki tutukluluk halinin devamına ilişkin bu gerekçeler davanın genel durumu

yanında, serbest bırakılmayı talep eden kişinin özel durumunu dikkate alacak şekilde ilgili ve yeterli değildir.

48. Başka cezaların infazı nedeniyle başvuruçunun inceleme kapsamındaki tutukluluk süresi yaklaşık 4 yıl 1 ay kabul edilmekle birlikte, anılan cezaların infazı boyunca ve sonrasında tutukluluğun devamına karar verildiği ve ilk derece yargılamasının 6 yıl 2 ayı aşan sürede sonuçlandığı görülmektedir.

49. İlk derece yargılamasında 8/10/2009 tarihli beşinci duruşmada Cumhuriyet savcısı esas hakkında mütalaasını vermiştir. Esas hakkındaki mütalaanın verildiği tarihten hükmün açıklandığı 19/11/2013 tarihinde yapılan son duruşmaya kadar sanıkların esas hakkındaki savunmaları veya ek savunmalarının tespitine çalışıldığı, sanıklardan bazılarının barodan müdafî tayin edilmesi istendiği veya kendisini avukatla temsil ettirmesi amacıyla süre verildiği, bu kapsamda yazışmalar gerçekleştirildiği, bunun yanında sanık müdafilerinin mazeret beyan ederek veya mazeretsiz olarak duruşmalara katılmamaları üzerine duruşmaların ertelendiği, dosyanın karar aşamasında olduğu belirtilerek duruşmaya gelmeyen sanık vekillerine veya mazereti kabul edilen sanık müdafilerine yeniden duruşma gününün bildirildiği anlaşılmaktadır. Bu nedenlere bağlı olarak ilk derece yargılamasının sonuçlanmasının geciktiği ve başvuruçunun bu gecikmeye neden olacak bir tutum içinde olmadığı görülmektedir. Tutuklu olarak devam eden yargılamanın süratle sonuçlandırılması konusunda gereken özenin gösterilmediği sonucuna varılmıştır.

50. Açıklanan nedenlerle, Anayasa'nın 19. maddesinin yedinci fıkrasının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanunun 50. Maddesi Yönünden

51. 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, esas inceleme sonunda ihlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedileceği belirtilmiş; ancak yerindelik denetimi yapılamayacağı, idari eylem ve işlem niteliğinde karar verilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

52. Başvuruda, Anayasa'nın 19. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılmıştır. Başvuruçunun 20.000 TL manevi tazminat talep etmiştir. Başvuruçunun hakkında mahkûmiyet kararı verildiğinden tutukluluk hali sonra ermiştir. Başvuruçunun kişi hürriyeti ve güvenliğine yönelik müdahale ve yalnızca ihlal tespitiyle telafi edilemeyecek ölçüdeki manevi zararın varlığı nedeniyle somut olayın özellikleri dikkate alınarak başvuruçuya takdiren net 4.000,00 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

53. Başvuruçunun tarafından yapılan ve dosyadaki belgeler uyarınca tespit edilen 198,35 başvuru harcı ve 1.500,00 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.698,35 TL yargılama giderinin başvuruçuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle,

A. Başvurunun,

1. Kanunda öngörülen azami gözaltı süresinin aşıldığına ilişkin kısmının "*zaman bakımından yetkisizlik*",

Başvuru Numarası : 2013/7040
Karar Tarihi : 11/12/2014

2. Kanunda öngörülen azami tutukluluk süresinin aşıldığına ilişkin kısmının “*açıkça dayanaktan yoksunluk*”,

nedenleriyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

3. Tutukluluğun makul süreyi aştığına ilişkin kısmının KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Tutukluluğun makul süreyi aşması nedeniyle Anayasa'nın 19. maddesinin yedinci fıkrasının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvurucuya takdiren net 4.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, fazlaya ilişkin tazminat taleplerinin reddine,

D. Başvurucu tarafından yapılan 198,35 başvuru harcı ve 1.500,00 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.698,35 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemenin kararın tebliğinden sonra Maliye Bakanlığına yapılacak başvurudan itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması halinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal faiz uygulanmasına,

11/12/2014 tarihinde **OY BİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Serruh KALELİ

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Erdal TERCAN

Üye
Zühtü ARSLAN

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN